



«ایده دانشگاه»

کتاب «ایده دانشگاه» به قلم کارل یاسپرس و با ترجمه مهدی پارسا و مهرداد پارسا برای نوبت اول در ۱۷۵ صفحه امسال از سوی انتشاراتققنوس منتشر شده است.

کتاب «ایده دانشگاه» به قلم کارل یاسپرس و با ترجمه مهدی پارسا و مهرداد پارسا برای نوبت اول در ۱۷۵ صفحه امسال از سوی انتشاراتققنوس منتشر شده است.

به گزارش خبرنگار مهر، کارل یاسپرس ایده دانشگاه را در پایان دیکتاتوری هیتلر و بعد از شکست آلمان در جنگ جهانی دوم نوشت، پس از آنکه بدترین فجایع از بیرون و درون بر سر دانشگاه آلمان آوار شد.

وقی این کتاب را می خوانیم گاهی احساس می کنیم برخی از ایده های یاسپرس چه بسا ما را شوکه کنند. یا به نظرمان بسیار غیر عملی یا حتی بدتر برسند. اما گاهی ایده هایی هم که مخالف به کاربستان در دانشگاه هایمان هستیم مستحق شنیده شدن و مورد تأمل قرار گرفتن هستند.

باید این کتاب را صدای انسانی بدانیم که پس از سال ها سرکوب و رنج، توانست باور خود را به ارزش جاودان و اساساً مهار ناپذیر حقیقت بیان کند، ما باید آن را تلنگری بدانیم برای داشتن نگاهی انتقادی به وضعیت خودمان.

کارل یاسپرس همراه با مارتین هایدگر، از نمایندگان پیشگام «اگزیستانسیالیسم» آلمان به شمار می آیند. یقیناً کسی که ذهنی پیوسته جستجوگر دارد، در پی این نیست که ایده ها و شهرتش بر چسب مد روز بخورد، به ویژه اگر این برچسب به چنان طیف وسیعی از افکار فلسفی اطلاق شود که بیش تر گمراه کننده باشد تا روشنگر. با این همه، خود یاسپرس برای یکی از معروف رین آثارش به عنوان فلسفه اگزیستانس: سه درسگفتار را برگزید.

در زمانی که علاقه نخست فلسفه آکادمی آلمان ظرافت های کاملاً فنی تفکر «نوکانتی» بود، یاسپرس عمیقاً درگیر موضوعی شده بود که بسیار گسترده تر از نظریه شناخت بود، یعنی مسئله هستی انسانی و نسبت غایی اش با خویشتن و جهان. او در درسگفتارهای اشاره شده می گوید: «آنچه در فلسفه اگزیستانس می خوانیم چیزی جز شکلی تازه از همان فلسفه واحد و جاودان نیست.

دانشگاه

این واقعیت که امروزه واژه اگزیستانس اهمیتی محوری یافته است به هیچ وجه تصادفی نیست. زیرا این واژه بر هدف تقریباً فراموش شده فلسفه تأکید می کند، یعنی درک و فهمی از خاستگاه و ذات واقعیت، به واسطه قرار گرفتن در موقعیتی که در مقام اندیشنده و با کنشی رو به درون، به فهم وجود شخصی خودم بپردازم. این شکل از فلسفه ورزی می خواهد به آن چیزی بازگردد که واقعاً هست، جدا از صرفاً دانستن درباره جهان، جدا از اشکال مرسوم سخن گفتن جدا از عرف ها و نقش هایی که بازی می کنیم، و جدا از هر آنچه صرفاً در پیش زمینه و در سطح وجود دارد. به زبان کی یر کگور اگزیستانس یکی از آن مفاهیمی است که به واقعیت اشاره دارند؛ تنها وقتی کاملاً خودم باشم می توانم حقیقت واقعیت را به دست آورم.

حیات فکری، اهداف دانشگاه و ملزومات وجود دانشگاه، بخشهای سه گانه کتاب را تشکیل می دهند و ویژگی اصلی علم و پژوهش علمی، معنای محدود و گسترده علم، حدود علم، علم به منزله امری سودمند در مقابل علم به منزله غایتی در خود، پیش فرض های اساسی علم، علم نیازمند جهت است، علم به عنوان پیش فرض صداقت، علم و فلسفه، روح، وجود انسانی، عقل، فرهنگ، تحقیق، آموزش و پرورش، آموزش در حکم شکل دهی به ذهن، ارتباطات، بحث م مباحثه، شکل گیری «مکاتب فکری» به عنوان نمونه ای از مشارکت فکری، دانشگاه به مثابه نهاد، ناکامی نهاد در زنده نگه داشتن ایده دانشگاه، ضرورت نهادها، نقش شخصیت در ساختار رسمس دانشگاه از جمله موضوعات و مباحثی است که نویسنده در این کتاب بدانها پرداخته است.

عامل انسانی، انواع استعدادها، فرایند گزینش، توزیع استعدادها و ویژگی های مشخصه توده ها، دولت و جامعه، دانشگاه به منزله دولتی درون دولت، تغییرات در دانشگاه در جهانی در حال تغییر، معنای نظارت حکومتی، اصل شایسته سالاری فکری، جستجوی حقیقت و نسبت آن با سیاست، دانشگاه و ملت، از جمله دیگر موضوعان و مباحث مطرح شده در این کتاب هستند.

کتاب «ایده دانشگاه» به قلم کارل یاسپرس و با ترجمه مهدی پارسا و مهرداد پارسا برای نوبت اول در ۱۷۵ صفحه امسال از سوی انتشارات ققنوس منتشر شده است.